

Rauman kaupungin kaavoitus
kaavoitus@rauma.fi

Viite Lausuntopyyntö 27.2.2024

Aihe Rauma, Vanha-Lahti osayleiskaavamuutos, ehdotus (OYK:002041)

Rauman kaupungin kaavoitus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Vanha-Lahden osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen ehdotuksesta. Kaava-alue sijaitsee Rauman pohjoisosassa Haapasaarentien molemmilla puolilla. Pohjoisessa aluetta rajaa Nurmenlahti ja Nurmentie, etelässä Pohjoiskehä ja Tuomoniementie. Osayleiskaava on tullut vireille v. 2017. Osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen tarkoituksena on maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen Rauman keskustan pohjoispuolella olevien Salinkedon, Vanha-Lahden, Uuden-Lahden, Kokkovuoren ja Pyytjärven sekä Vaikkusten alueilla. Suunnittelualueen pinta-ala on 342 hehtaaria. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa uusien, myös merellisten, asuntoalueiden rakentaminen sekä olemassa olevien rakennuspaikkojen kehittäminen. Asuinrakentamista koskevat alueet tullaan lähitulevaisuudessa asemakaavoittamaan. Alueella on voimassa Rauman yleiskaava 2030 (hyväksytty 25.3.2019) sekä mm. Pohjoisen koulun sekä Vanha-Lahden asemakaavat.

Satakunnan Museo on antanut kaavan luonnosvaiheessa lausuntonsa 12.3.2019. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota vielä osittain keskeneräisiin merkintöihin ja kaavamääräyksiin, joita sittemmin on täsmennetty. Museon rakennustutkija ja arkeologi osallistuivat myös kaavan ehdotusvaihetta edeltävään viranomaisneuvotteluun 8.11.2023. Museo kävi luonnosvaiheen lausunnossa läpi alueen kulttuuriympäristöarvot, toteutetut selvitykset sekä kaavatilanteen eikä toista niitä enää tässä yhteydessä. Satakunnan Museo piti hyvänä, että Vaikkusten alue oli kaavaluonnoksessa muutettu asuinkäytöstä (A) kehitettäväksi alueeksi (KEH), joka mahdollistaa asuinkäyttöä kevyempiä ratkaisuja. Lisäksi museo esitti lisättäväksi Hakalantien ja Santapohjantien varsille alueen ominaisuuteen säilyttämiseen ohjaavan kaavamerkin.

Kaavaselostuksen mukaan Vaikkusten niemen osalta ehdotusvaiheen suunnitelmaa on tarkennettu. Vielä luonnosvaiheessa ko. alue oli osin merkitty KEH-alueena, nyt kyseisestä merkinnästä on kokonaan luovuttu ja suunnittelua on viety pidemmälle. Suurin osa Vaikkusten mökeistä on riittävän hyvässä kunnossa niiden säilyttämiseen. Jäljelle jääville mökeille osoitettua piha-aluetta pienennetään

suhteessa vanhoihin vuokra-alueisiin. Kyseisille paikoille osoitetaan loma-asuntoaluetta (RA), jolla ympäristö säilytetään (/s). Ehdotuksessa Vaikkusten niemeen osoitetaan lähivirkistysaluetta (VL), jolla ympäristö säilytetään (/s). Sen lisäksi osa niemestä on merkitty ehdotuksessa, kuten oli jo luonnoksessakin, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo4).

Selostuksen mukaan Vanha-Lahden kartanon ja kanavan väliselle alueelle on osoitettu puistoa (VP). Lisäksi puistoalueen sisäpuolella oleva loiva kalliainen katajaketo on kaavakartassa merkitty rasteri –kuviolla, jolla maisemalliset ominaispiirteet säilytetään. Puistoalue toimii vaihtumisvyöhykkeenä Vanha-Lahden kartanon ja kanavan välillä. Samalla puistoalue muodostaa näkymääkselia kanavalta kartanon itäpuolen peltomaisemiin.

Lisäksi Vanha-Lahden osayleiskaavaa on tarkennettu kaavamerkintöjen ja -määräysten osalta. Hakalantien ja Santapohjantien varsille on osoitettu /s-merkinnät. Kylätonttien merkintöjä on muutettu Satakunnan Museon lausunnon mukaisesti. Sydänmaan torpanpaikka on muutettu kaavakarttaan Museon lausunnon mukaisesti. Kokkomäen maanmittauspiste on lisätty kaavakarttaan merkinnällä Suojelu-/ muinaismuistokohde.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo näkee, että sen luonnosvaiheessa esittämät kannat on huomioitu kaavan ehdotusvaiheessa. Kaavaehdotuksessa on kattavasti huomioitu alueella toteutetut selvitykset ja kaavamerkintöjä on tarkennettu ja täydennetty. Museo pitää hyvänä, että esimerkiksi Vaikkusten niemen osalta suunnittelua on viety pidemmälle huomioimalla samalla alueen kulttuuriympäristö- ja maisemavot. Kulttuuriympäristön ja maiseman osalta museolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksessa esitettyihin täydennettyihin merkintöihin ja niihin liittyviin kaavamääräyksiin.

Parhaillaan on käynnissä Satakunnan maakuntakaavan uusiminen. Uutta maakuntakaavaa varten on toteutettu Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi (Niina Uusi-Seppä / Ramboll 2023). Selvityksessä Vanha-Lahden kartano ja päiväkotitoimitus on esitetty yhtenä kokonaisuutena aikaisempaa laajemmalla aluerajauksella. Tämä selvitys olisi hyvä huomioida kaavan lähtötiedoissa sekä kaavaselostuksessa. Raportti on luettavissa Satakuntaliiton sivuilta <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/selvitykset/>. Päivitys- ja täydennysinventoinnissa osoitetut arvoalueet kuvausteksteineen on katsottavissa viranomaiskäyttöön tarkoitettusta

Satakunnan Museon ylläpitämästä Pakki-sovelluksesta sekä yleisökäyttöön tarkoitettusta Y-Pakki-sovelluksesta osoitteesta www.y-pakki.fi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on vuonna 2017 toteutettu arkeologinen inventointi, joka on kaavaselostuksen liitteenä (Satakunnan Museo/FM Tiina Vasko). Alueelta tunnetaan kolme muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, joiden tiedot on kattavasti esitelty kaavaselostuksessa. Muinaisjäännökset on merkitty kaavakartalle asianmukaisesti: Sydänkallion torpan paikka sekä Vanha-Lahden historiallinen kylätontti osa-aluemerkinnällä sm ja Kokkovuoren maanmittauspiste kohdemerkinnällä. Satakunnan Museo ehdottaa kohdemerkintään lisättäväksi kirjaimet sm. Valitettavasti museon luonnoksesta antamassa lausunnossa juuri kaavamääräystä käsittelevään tekstiin on jäänyt virheellisyyksiä. Ehdotuksessa esitetyt kaavamääräykset sm-osa-alueiden kohdalla ovat oikeanlaiset. Kokkovuoren muinaisjäännöskohteen kohdalla määräys tulee olla: *Kokkovuoren maanmittauspiste. Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Satakunnan Museon lausunto.*

Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä